

VŠEOBECNĚ UZNÁVANÉ ÚČETNÍ ZÁSADY DLE IFRS A ČESKÉ LEGISLATIVY GENERALLY ACCEPTED ACCOUNTING PRINCIPLES ACCORDING TO THE IFRS AND THE CZECH LEGISLATION

M. Bartoňová, O. Malíková

Abstract

Accounting as a system provides quantitative information for users about economic processes which proceed in an accounting unit. The main objective of accounting is to observe and describe financial position, efficiency and cash flow of a given entity. This information should be compiled and presented so that users would be able to make qualified decisions. That is why it is necessary that accounting has to be based on the same methods and principles that should ensure that the outputs from accounting, financial statements, will be comparable namely in national as well as in international view. This comparability should be ensured by respecting of generally accepted accounting principles. Around the world there exist different accounting systems that are based on different historical, cultural, economical or legal assumptions and therefore these generally accepted accounting principles are applied in different accounting systems in a different way. The aim of this article is to analyse how the generally accepted accounting principles are applied within IFRS and Czech legislation and if there eventually exist any differences in this area between these systems. It is possible to claim that Czech legislation is not entirely in accordance with IFRS. In application of some generally accepted accounting principles can be observed similar tendency, however, some principles are in the Czech legislation and IFRS applied entirely in a different way.

Key words: Czech legislation, International Financial Reporting Standards, financial accounting, United States Generally Accepted Accounting Principles

Abstrakt

Účetnictví jako systém poskytuje jeho uživatelům kvantitativní informace o ekonomických procesech probíhajících v účetní jednotce. Jeho hlavní úkol spočívá zejména ve sledování a zobrazování finanční situace, výkonnosti a peněžních toků dané entity. Tyto informace by měly být sestaveny a prezentovány tak, aby uživatelům umožnily přijímat kvalifikovaná rozhodnutí. Je proto nezbytné, aby při vedení účetnictví byly používány stejné metody a postupy, což by mělo zajistit, že výstupy z účetnictví, tj. účetní výkazy, budou srovnatelné, a to jak v národním tak i mezinárodním měřítku. Tato srovnatelnost by měla být zajištěna tak, že v rámci účetnictví budou respektovány obecně uznávané účetní zásady a principy. Ve světě ovšem existují různé účetní systémy, které jsou postaveny na odlišných historických, kulturních, ekonomických a právních předpokladech, a proto jsou zpravidla tyto obecné účetní zásady aplikovány v různých účetních systémech odlišným způsobem. Cílem tohoto článku je prozkoumat, jakým způsobem jsou všeobecně uznávané účetní zásady aplikovány v rámci české legislativy a IFRS, a zda případně existují mezi oběma systémy v této oblasti nějaké rozdíly. Lze konstatovat, že česká legislativa není zcela ve shodě s IFRS. V případě aplikace některých obecně uznávaných účetních zásad lze vysledovat podobné tendence, avšak některé zásady jsou v rámci české legislativy a IFRS aplikovány zcela odlišným způsobem.

Klíčová slova: česká legislativa, Mezinárodní standardy účetního výkaznictví, finanční účetnictví, Americké všeobecně uznávané účetní zásady

Literatura

- [1] DVOŘÁKOVÁ, D. *Finanční účetnictví a výkaznictví podle mezinárodních standardů IFRS*. 2. vyd. Brno: Computer Press, 2008. 329 s. ISBN 978-80-251-1950-1.
- [2] KIESO, D. E., WEYGANDT, J. J., WARFIELD, T. D. *Intermediate Accounting: IFRS Edition*. Volume 1. 1st ed. New Jersey: John Wiley & Sons, 2010. s. 44. ISBN 978-0-470-61630-7.
- [6] KOVANICOVÁ, D. aj. *Finanční účetnictví: světový koncept*. 4. vyd. Praha: Bova polygon, 2003. 536 s. ISBN 80-7273-090-8.
- [7] MÜLLEROVÁ, L., VOMÁČKOVÁ, H., DVOŘÁKOVÁ, D. *Účetní předpisy pro podnikatele (zákon o účetnictví, prováděcí vyhláška k zákonu, České účetní standardy): komentář*. 3. vyd. Praha: ASPI, 2009. 604 s. ISBN 978-80-7357-435-2.

- [3] KOVANICOVÁ, D. Účetní předpoklady, principy a konvence. *Účetnictví*. 2008, č. 1, s. 2–7. ISSN 1213-3493.
- [4] KOVANICOVÁ, D. *Abeceda účetních znalostí pro každého*. 15. vyd. Praha: Bova polygon, 2005. 444 s. ISBN 80-7273-118-1.
- [5] KOVANICOVÁ, D. *Jak porozumět světovým, evropským, českým účetním výkazům*. 1. vyd. Praha: Bova polygon. 2004. 304 s. ISBN 80-7273-095-9.
- [8] NOBES, C., PARKER, R. *Comparative international accounting*. 9th ed. Harlow: Prentice Hall, 2006, 576 s. ISBN: 978-0-273-70357-0.
- [9] *Vyhláška č. 500/2002 Sb., k provedení zákona o účetnictví pro podnikatele účtující v podvojném účetnictví*, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] *Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví*, ve znění pozdějších předpisů.

Kontaktní adresa – Contact address

Ing. Markéta Bartoňová
Ing. Olga Malíková, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci
Ekonomická fakulta
Katedra financí a účetnictví
Voroněžská 13
460 02 Liberec 2
e-mail: marketa.bartonova@tul.cz
e-mail: olga.malikova@tul.cz

Tento článek vznikl jako výstup výzkumného projektu „Kritické komentáře k vybrané problematice teorie účetnictví a její aplikaci v podmínkách současné účetní regulace“, který byl realizován na Ekonomické fakultě Technické univerzity v Liberci v roce 2010 za finanční podpory ze strany TUL v rámci soutěže na podporu projektů specifického vysokoškolského výzkumu (Studentská grantová soutěž).